

Til: MN- fakultetsstyret

Sakstype: Vedtakssak
Saksnr.: 06/22
Møtedato: 21. mars 2022
Notatdato: 03. mars 2022
Saksbehandler: Helen Nylænder

Sakstittel: Godkjenning av regnskap pr. 31.12.2021.

Tidligere vedtak i saken: Det er ikke tidligere vedtak i saken.

Formål/sammendrag: Formålet med saken er å fastsette regnskapet for Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MN) pr. 31.12.2021.

Totale inntekter i 2021 er 1 999 millioner kroner hvorav 1 219 millioner kroner inntekter fra Kunnskapsdepartementet¹, 754 millioner kroner er inntekter fra den eksternt finansierte virksomheten (BOA) og det resterende er øvrige inntekter knyttet til bevilgningsøkonomien. Totale kostnader i 2021 er 2 057 millioner kroner hvorav 1 406 er personalkostnader, 227 millioner kroner er husleie og det resterende er drift og investeringer. Det er 754 millioner kroner i kostnader knyttet til BOA økonomien, følgelig er dette 37% av våre totale kostnader. Årets resultat er et underskudd på 58 millioner kroner knyttet til bevilgningsøkonomien. Endring av regnskapsprinsipp for føring av inntekter knyttet til BOA aktiviteten til fakultetet medfører at årets resultat i BOA økonomien går i null. Inntektstallene og resultatet fra totaløkonomien i 2020 og 2021 er dermed ikke direkte sammenliknbare. MN har et positivt akkumulert resultat (saldo) på 163 millioner kroner per 31.12.2021, hele saldoen representerer saldo i bevilgningsøkonomien.

Tabellen viser utvikling i saldo fra 2018 - 2021

Tall i millioner	Akkumulert resultat 2018	Akkumulert resultat 2019	Akkumulert resultat 2020	Akkumulert resultat 2021	Endring 2020 - 2021 (%)
Basis - fritt/handlingsrom	219	158	137	76	-45 %
Basis - bundet/øremerket satsinger	62	71	85	87	3 %
Sum	281	229	221	163	-26 %

Tabellen viser at vi over år har hatt en nedgang i akkumulert resultat (saldo). Vi ser dog en økende grad av øremerking av midler. Av saldoen er 87 millioner knyttet til bestemte satsinger og prosjekter som venter på å bli satt i aktivitet, herunder SOLARIS med 35 millioner kroner. Ved utgangen av 2021 er mer enn 50% av vårt akkumulerte resultat bundet opp som følge av satsinger, beslutninger og avtaler. Tilsvarende andel var 22% i 2018. Dette indikerer at vi lar det gå tid mellom beslutning av ny aktivitet til igangsetting av ny aktivitet.

Det akkumulerte resultatet som representerer vårt frie handlingsrom reduseres vesentlig i perioden og er ved utgangen av 2021 6% av KD bevilgningen. Når denne delen av akkumulert resultat reduseres indikerer det at kostnaden knyttet til den normale driften av våre kjerneoppgaver overstiger inntekten vår, handlingsrommet reduseres og tiltak er nødvendig for å flate ut utviklingen.

¹ Inntekter fra Kunnskapsdepartementet finansierer det vi omtaler som bevilgningsøkonomien

Vedtaksforslag: Fakultetsstyret godkjenner regnskapet for MN pr. 31.12.2021.

Vedlegg:

1. Resultatregnskap pr. 31.12.2021 med sammenligningstall for 2017-2020.
2. Grafisk fremstilling av instituttens akkumulerte resultat pr. 31.12. for årene 2017 -2021.

1. Økonomisk status og utvikling.

1. 1. Tallgrunnlag

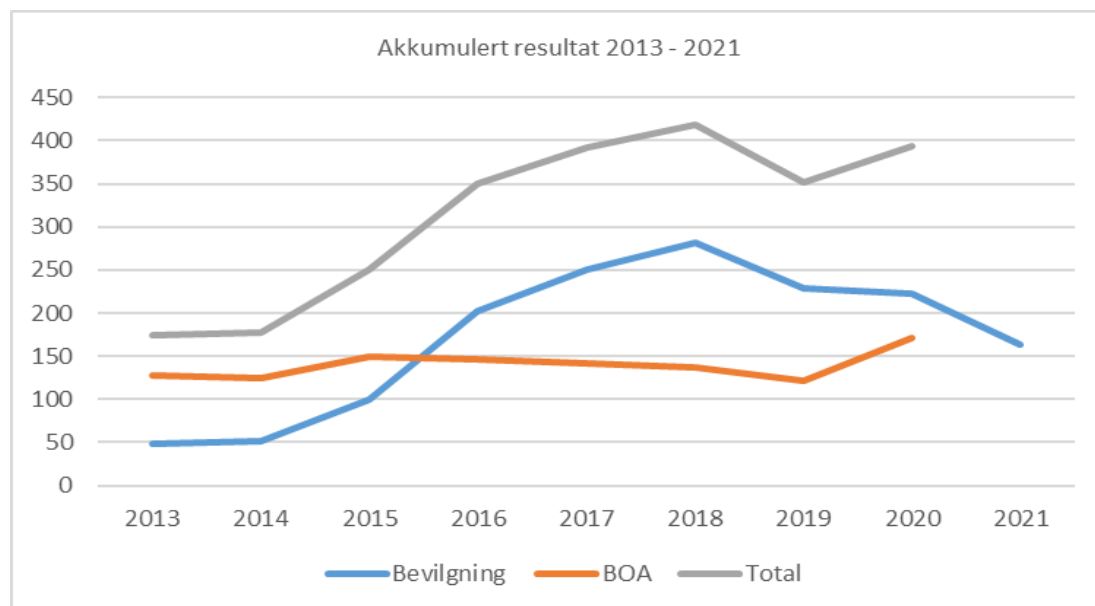
Resultater totaløkonomi	2018	2019	2020	2021
KD inntekt	1 208	1 198	1 230	1 245
Ekstern finansiering	708	768	747	754
Inntekter totalt	1 916	1 966	1 977	1 999
Personalkostnader	1 270	1 331	1 355	1 406
Investeringer	83	92	72	84
Andre driftskostnader	326	394	289	340
Husleie	210	216	220	227
Kostnader totalt	1 889	2 033	1 936	2 057
Årsresultat	27	-67	41	-58
Overført saldo fra i fjor	392	418	351	222
Akkumulert resultat	419	351	392	164

Figur 2. Resultatregnskap pr 31.12 2018 – 2021. Tall i millioner kroner og positive tall for resultat betyr overskudd. Det er ikke samsvar mellom akkumulert resultat 2020 og beløp for overført saldo fra i fjor i 2021. Dette er en følge av endret regnskapsprinsipp knyttet til BOA aktiviteten i 2021.

I vedlegg 1 er det en detaljert fremstilling av regnskapet.

1. 2. Totaløkonomi

Figur 1 under viser utviklingen i akkumulert resultat pr. 31.12. for perioden 2013-2021. Fra 2021 viser vi kun akkumulert resultat for bevilgningsøkonomien.

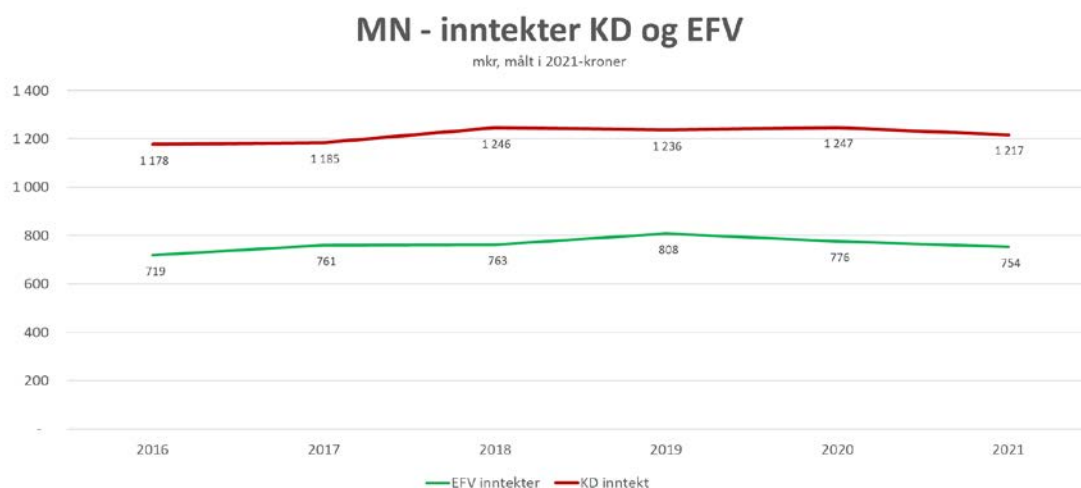
Som vi ser av figuren over har det i perioden 2014 – 2018 vært en vekst i saldo med en nedgang i 2019. At pilen pekte oppover igjen i 2020 forventet vi at ville være av midlertidig art og som vi ser i 2021 har det vært en nedgang i akkumulert resultat. Det er betydelige forskjeller mellom de ulike instituttene handlingsrom per 31.12.2021.

MN har et underskudd i 2021 på 58 millioner kroner. Hele underskuddet er knyttet til bevilgningsøkonomien. Det var planlagt med et underskudd på 5 millioner kroner.

Inntekter

Totale inntekter er 1 999 millioner kroner i 2021 som representerer en marginal økning sammenliknet med 2020 (1%). Basis inntektene utgjør 1 245 millioner kroner og ekstern finansiering 754 millioner kroner for 2021. Andelen ekstern finansiering har vært stabil de 4 siste årene på 38%.

Figuren viser utviklingen i KD inntekter og inntekter i BOA økonomien.

Overføring fra KD har hatt en flat utvikling de senere årene og inntekten i 2021 er på nivå med budsjettert inntekt for året. Noe av årsaken til den flate utviklingen kan sies å være at avbyråkratiserings- og effektiviseringskutt samt kutt fra UiO har «spist» opp økningen i tilskudd til forskning og utdanning. Det er politisk vilje for å avvikle ABE kuttet samtidig som vi ikke ser noen grunn til å forvente stor vekst i KD inntekter i årene fremover. Inntekter fra BOA aktiviteten er ikke direkte sammenliknbar da vi har gått fra å inntektsføre tilskuddene når vi har mottatt overføringene fra finansør (kontantprinsippet) til å inntektsføre som følge av kostnadspådrag (sammenstillingsprinsippet).

Den eksternt finansierte porteføljen er ca 40 millioner lavere enn prognose levert i oktober og har gitt et nettobidrag til basisøkonomien på 210 millioner kroner. For 2021 er nettobidraget 60 millioner kroner lavere enn budsjettert. Dette er en kombinasjon av lavere aktivitet enn forventet og utfordring knyttet til avslutning av prosjekter.

Kostnader

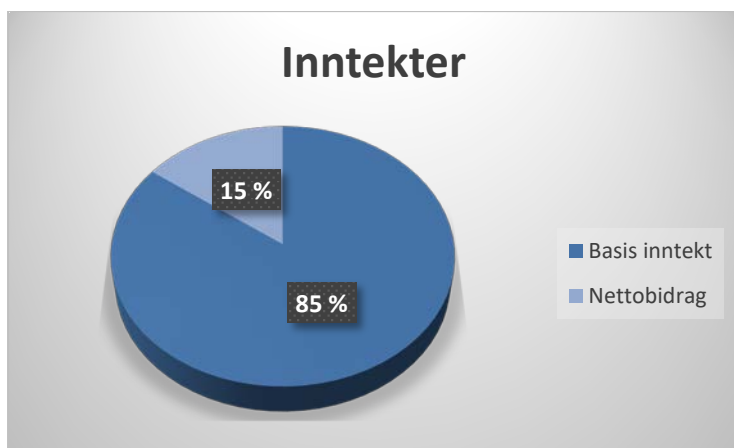
Personalkostnadene i 2021 har vært høyere enn forventet og dette er primært knyttet til en hjemmekontorkompensasjon til alle ansatte som følge av pandemien og forlengelser knyttet til pandemien. I den eksternt finansierte delen av virksomheten har personalkostnadene vært lavere enn forventet og dette indikerer lavere aktivitetsnivå enn hva vi planla for i 2021. Kostnader knyttet til drift og investeringer har vært lavere enn planlagt.

Økende personalkostnader i årene framover i kombinasjon med en utføring på inntektssiden vil påvirke MN sin økonomiske situasjon i betydelig grad og akkumulert saldo forventes å reduseres ytterligere i årene som kommer.

1. 3. Bevilgningsøkonomi

Inntekter

Bevilgningsøkonomien får inntekter fra KD bevilgning, øvrige inntekter og nettobidrag fra BOA økonomien. 15% av vår basisinntekt kommer fra nettobidraget fra BOA aktiviteten.

Dette betyr at vi er svært avhengig av bidraget fra den eksternt finansierte virksomheten. For 2021 var nettobidraget fra BOA økonomien 60 millioner kroner lavere enn budsjettet og kan derfor sies å være den største driveren fakultetets merforbruk.

Øremerkede midler på basis

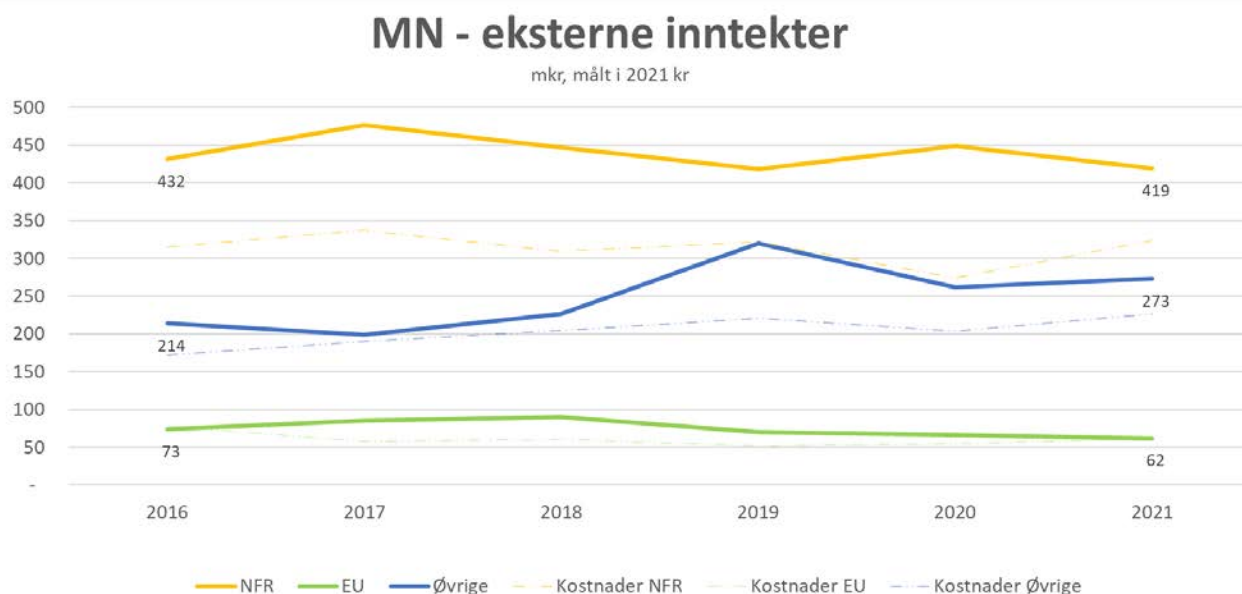
Øremerkede midler på basis utgjør 87 millioner kroner og har økt med 3 millioner kroner fra forrige år. 35 millioner kroner er knyttet til det verdensledende miljøet Solaris, der hele tildelingen er kommet før aktiviteten har startet. De øvrige øremerkede midlene er i stor grad til forskning, bestående av tildelinger til ulike miljø og utstyr.

Handlingsrom

Fakultetet har en saldo på 163 millioner kroner i basisvirksomheten ved utgangen av 2021, og har derved muligheter for å gjennomføre igangværende strategiske satsinger. Reduksjonen i andel av frie midler til rådighet bidrar til å kreve tydelige prioriteringer i årene fremover for å kunne igangsette og gjennomføre på nye strategiske satsinger. Midlene ligger på institutt og senter. Fakultetsnivået har et akkumulert underskudd (negativ saldo) på 23 millioner kroner som følge av ekstraordinære kostnader til bygg samt at fakultet i 2021 dekket instituttenes kostnader knyttet til hjemmekontorkompensasjonen. Det ventes en reduksjon av handlingsrommet framover forutsatt at aktiviteten opprettholdes på dagens nivå. Dette skyldes at kostnadsveksten overstiger forventet vekst i inntekter. Det er store forskjeller mellom instituttene mht. midler og aktivitetsnivå og dette representerer en utfordring.

1. 4. Eksternt finansiert virksomhet (BOA)

BOA inntekter er på 754 millioner kroner i 2021. Dette er en svak økning fra 2020, men UiO's endring av prinsipp for inntektsføring for BOA i løpet av 2021 bidrar til at inntektsnivå ikke er direkte sammenlignbart med tidligere år. BOA aktiviteten vurdert på bakgrunn av direkte kostnader viser at aktiviteten i 2021 er tilbake på samme nivå som i perioden 2017-2019, etter et vesentlig redusert nivå i 2020.

Utviklingen de senere år viser at vi har hatt et noe synkende aktivitetsnivå på EU inntekter, og en økning over år både på NFR og øvrige eksterne finansieringskilder.

I 2021 har aktivitetsnivået vært lavere enn budsjettert på BOA siden. Både personalkostnader og driftskostnader er på et lavere nivå enn forventet samtidig som nivået er økt betydelig sammenliknet med 2020. Dette kan tyde på pandemien begrensning på aktivitetsnivået vårt begynner å avta. Likefremt betyr et lavere aktivitetsnivå enn planlagt at nettobidraget til basisøkonomien blir lavere enn planlagt. Nettobidraget er 60 millioner kroner mindre enn budsjettert og lavere enn både i 2020 og 2019. utfordringer knyttet til prosjektavslutninger i 2021 påvirker dette bildet, noe som igjen kan påvirke nettobidraget i 2022 i positiv retning.

1. 5. Status for andre vesentlig regnskapsposter

Personalkostnadene er 1 406 millioner kroner, noe som er en økning på 4% i forhold til fjoråret. Dette skyldes hovedsakelig at alle ansatte har fått utbetalt en kompensasjon for bruk av hjemmekontor og at vi har en del forlengelser knyttet til pandemien. Per 1. oktober 2021 hadde fakultetet 1 705 årsverk, og dette er en økning på 52 årsverk i forhold til samme tidspunkt i 2020. Det er en økning på totalt 5 % av årsverk i perioden fra 2017 til 2021, denne økningen er knyttet til fast tilsatte. Det er i samme periode en reduksjon i årsverk for midlertidig tilsatte.

Investeringer er på 84 millioner kroner og har økt betydelig siden 2020, det er allikevel ikke på samme nivå som før pandemien. Dette kan skyldes noe forsinkelser i planlagte anskaffelsesprosesser. Med tillegg av dette påvirkes nivået på investeringer av de framtidige økonomiske utsiktene på institutter. Det er god progresjon på anskaffelsesprosesser for tildelte midler fra UiO, med mindre forsinkelser/utsettelse.

Internhusleie er på budsjett. Fakultetet disponerer 156 000 kvm og betaler over 220 millioner kroner årlig. Av dette er 7 500 kvm for eksterne lokaler med en kostnad på 24 millioner kroner.

Andre driftskostnader er 343 millioner kroner, og dette er en betydelig økning fra foregående år. Dette er forventet da det i 2020 var et unormalt lavt nivå som følge av pandemien.

2. Økonomisk status og utvikling på instituttnivå.

Det vises her til vedlegg 2 som gir oversikt over akkumulert resultatutvikling (saldo) for instituttene.

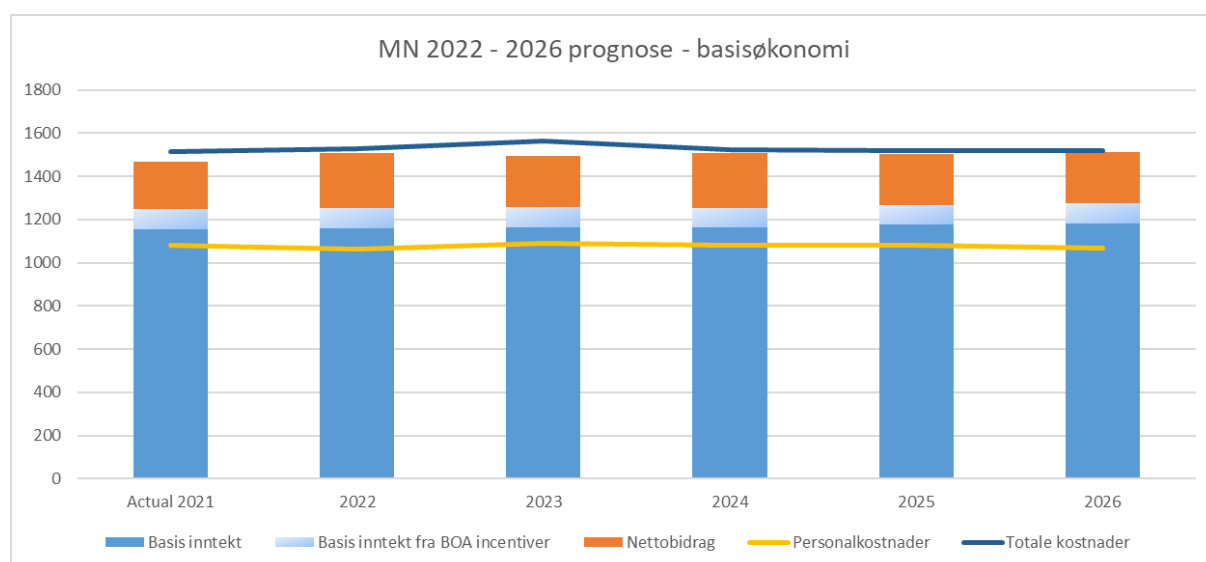
Alle institutt med unntak for Institutt for teoretisk astrofysikk og Farmasøytisk institutt har positiv total saldo pr. 31.12.2021. Saldoen er svært ulikt fordelt og instituttene økonomiske utvikling varierer betydelig. Flere av instituttene, som Institutt for informatikk, Kjemisk institutt, og Institutt for Biovitenskap har betydelig saldoreduksjoner i 2021.

Fysisk institutt, Institutt for geofag og Institutt for biovitenskap har mindre positive saldo på basis og reduserte handlingsrom. Det ventes at disse instituttene med dagens aktivitetsnivå innen relativt kort tid vil få utfordringer med å holde økonomien i balanse. Dette er også et bilde som tegnes i instituttene langtidspregoser.

Institutt for teoretisk astrofysikk har negativ saldo i basisøkonomien. Dette er som ventet og en konsekvens av større investeringer for å tilrettelegge for instituttets aktiviteter. Underskuddet er ventet å øke på kort sikt, men vil mot slutten av langtidspregoser reduseres som følge av økte inntekter.

3. 5-årig prognose

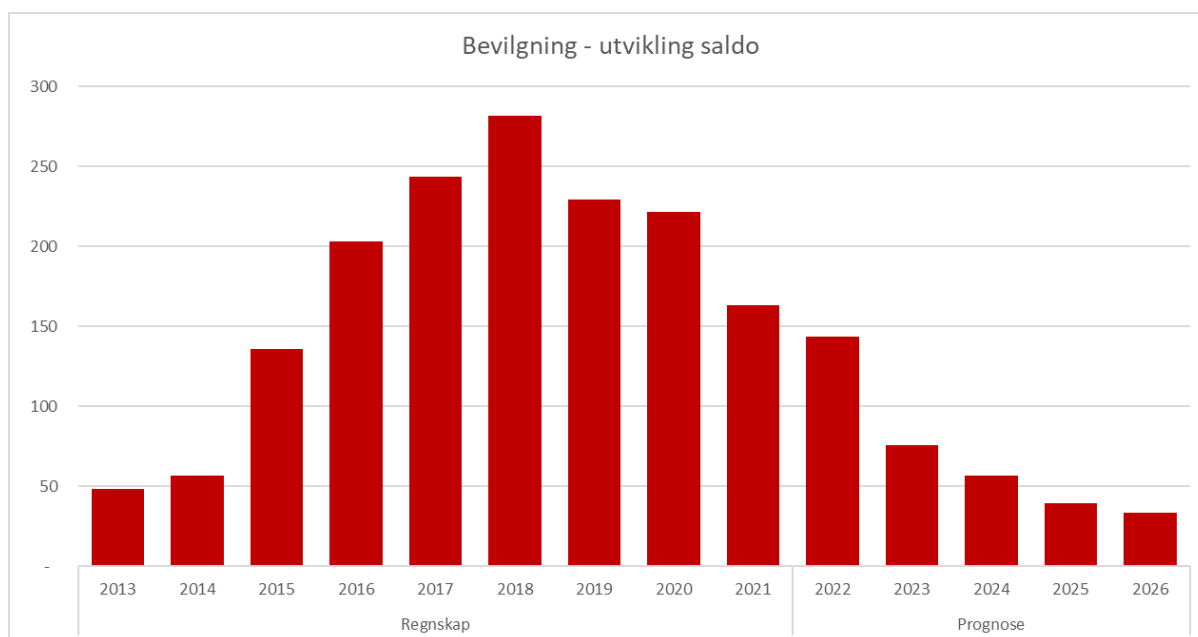
Vi forventer en årlig total inntekt i prognoseperioden på ca 2,1 milliarder kroner, tilsammen 10,5 milliarder kroner for hele perioden. Våre inntekter er fordelt med 40% som BOA inntekter og 60% av inntektene som basisinntekter. I våre basisinntekter er det årlig ca 93 millioner kroner i incentivmidler som tildeles som følge av historiske inntekter på BOA, for hele prognoseperioden ca 460 millioner kroner. Dette viser at basisøkonomien vår er tett knyttet til BOA økonomien og MN er avhengig av å opprettholde sin eksternt finansierte aktivitet for å opprettholde driften.

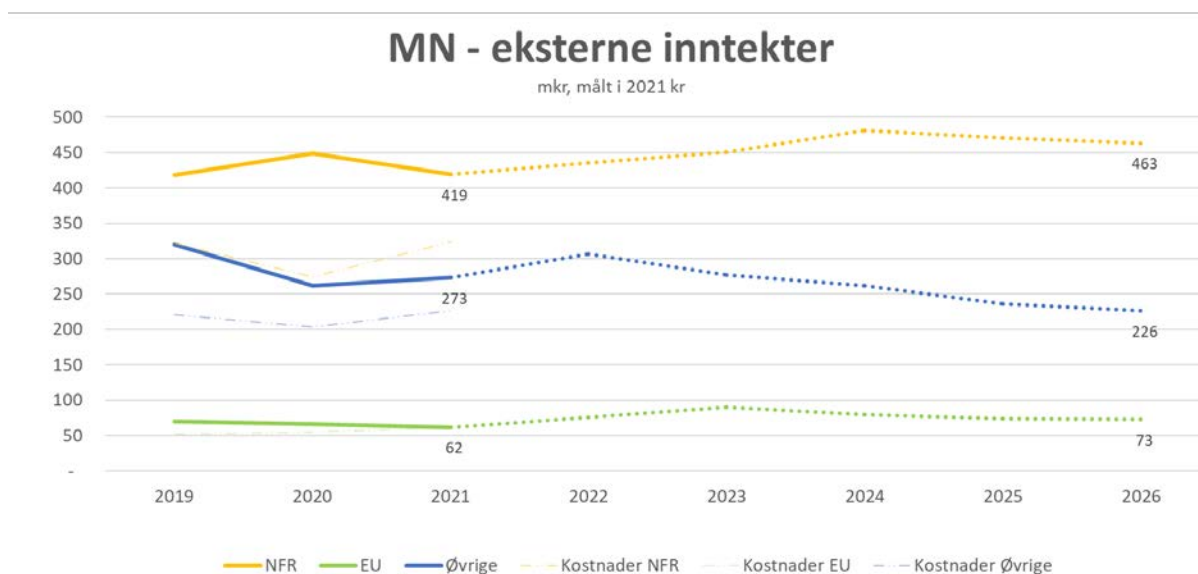
Figuren viser forventet inntekt i basis økonomien i årene fremover fordelt på nettbidrag og basisinntekt. Andelen av basisinntekt som kommer som følge av incentivmidler fra BOA økonomien er vist med det lyseblå feltet. Vi ser av figuren at personalkostnadene våre på basis er den største

kostnadsdriveren med ca 1,1 milliarder kroner per år. Totale kostnader overstiger inntekter i hele prognoseperioden.

MN sitt økonomiske landskap endret seg i 2019 da kostnadene oversteg inntektene og i årene fremover ser vi at kostnadene vil fortsatt overstige inntekten. Vi styrer mot en bedre balanse i økonomien og fra et merforbruk i 2021 på 58 millioner kroner planlegger vi med et merforbruk i 2026 på 6 millioner kroner. Ved utgangen av prognoseperioden forventer vi et akkumulert resultat på 35 millioner kroner. Dette er under 3% av forventet tildeling for 2026 og vi anser nivået å være et absolutt minimum.

Forventet inntektsutvikling fra BOA porteføljen i årene fremover viser en forsiktig optimisme på EU inntekter og på NFR inntekter og en nedgang i øvrige BOA inntekter.

3.1 Instituttens prognoser

Instituttene utarbeider sine 5 – års prognoser under gitte forutsetninger. Det er noen større områder som ikke er tatt inn i prognosen på instituttnivå som er del av toppvurderingene til fakultetet som helhet. Alle instituttene med unntak av IFI viser til en forventning om betydelig reduserte akkumulerte resultater gjennom prognoseperioden følgelig med lavt handlingsrom. Dette krever en særs oppfølging fremover hvor instituttene må finne de rette grepene for å ta kontroll på den økonomiske utviklingen.

4. utfordringer og usikkerhet knyttet til fakultetets økonomiske utvikling.

- MN har samlet sett fortsatt godt handlingsrom. Instituttene har imidlertid vesentlige forskjeller både i aktivitet og økonomi. Dette gir utfordringer med å øke aktivitet og samtidig opprettholde en økonomisk balanse.
- UiO planlegger for utvidelse av aktivitetene på Kjeller og ITS har utarbeidet planer som er i tråd med rektors forslag om KD finansiering av 500 nye studieplasser hvorav 460 skal gå til ITS. Dette satsingen representerer en vesentlig usikkerhet i fakultetets prognoser. Inntekter fra nye studieplasser og opptrapping av aktivitet er inkludert i den forelagte prognosen
- I løpet av kommende 5-års periode vil Livsvitenskapsbygget få stor betydning for MN. Bygget vil gi nye muligheter, og samtidig føre til et betydelig behov for investeringer i infrastruktur. Dette vil påvirke MN sin økonomi betydelig i årene fremover. Kostnader knyttet til flytting, endringer i husleie og nytt utstyr er ikke medregnet i prognosen
- Fakultetet har en stor utfordring i det betydelige behovet for vedlikehold og oppgradering av eiendomsmassen. Planene for Nedre Blindern vil antakelig få stor innvirkning både på UiOs og MNs økonomi.

5. Om regnskapets innretning, anvendte regnskapsprinsipper og begrepsdefinisjon.

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultets (MN) regnskap utgjør en andel av UiOs regnskap, og er avlagt etter UiOs interne retningslinjer. Fakultetsnivåets regnskap omfatter kun resultatregnskap med tillegg av balanseelementet *overført saldo* fra forrige periode.

- a) Det er løpende kostnadsføring av aktiva. Avskrivninger synliggjøres, men regnskapsføres uten resultatteffekt. Dette gjøres ved både inntekts- og kostnadsføring av avskrivningen.
- b) Utelatelse av balanseoppstilling på fakultetsnivå. ¹

Den økonomiske rapporteringen ved UiO er inndelt etter finansieringskilde: bevilgningsfinansiert økonomi (basis) og eksternt finansiert økonomi (BOA). Med **totaløkonomi** menes det økonomiske bildet av hele virksomheten. **Bevilgningsfinansiert økonomi** omfatter i hovedsak KD-bevilgningen og tilhørende kostnader. Når det gjelder bevilgningsøkonomien føres midler som er øremerket fra UiO/KD/andre til bestemte formål som egne dimensjoner, såkalt *bundne midler*. Resultatet fra bevilgningsøkonomien fratrukket bundne midler viser det man har til fri disponering, såkalt *disponible midler* eller *handlingsrom*. **Eksternt finansiert økonomi** omfatter den virksomheten som finansieres gjennom Forskningsrådet, EU og andre typer ekstern finansiering. Denne delen av virksomheten betegnes også som prosjektøkonomien.

ⁱ MNs virksomhet har et betydelig omfang med årlige inntekter på ca. 2 milliarder kroner, og komplekse økonomiske strukturer med bl.a. forskningssentre delt mellom flere institutt. Utelatelse av balansedelen av regnskapet medfører at man mangler en sentral del av regnskapet i forhold til vurdering og styring av økonomien.

MN totaløkonomi. Regnskapstall 2017 - 2021

MN		Regnskap				
Totalt	2017	2018	2019	2020	2021	
<i>Inntekter</i>						
Bevilgning fra KD	- 1 096 471	- 1 157 147	- 1 173 931	- 1 200 462	- 1 219 368	
Tilskudd fra NFR	- 430 612	- 414 630	- 397 250	- 432 215	- 422 574	
Tilskudd fra EU	- 77 415	- 83 553	- 66 618	- 63 487	- 61 743	
Tilskudd fra andre	- 156 858	- 178 611	- 257 452	- 220 774	- 235 796	
Andre inntekter	- 95 404	- 82 222	- 70 419	- 60 447	- 59 841	
Sum inntekter	- 1 856 760	- 1 916 165	- 1 965 669	- 1 977 385	- 1 999 322	
<i>Kostnader</i>						
Fastlønn	828 213	860 201	893 540	913 926	738 713	
Feriepenger, AGA og pensjon	364 682	388 377	411 958	421 689	317 307	
Variabel lønn	40 486	38 759	42 892	41 873	44 160	
Offentlige refusjoner	- 34 221	- 33 745	- 33 463	- 31 590	- 26 653	
Andre lønnskostnader	14 937	15 946	16 518	9 159	5 812	
Sum personalkostnader	1 214 096	1 269 539	1 331 445	1 355 056	1 405 607	
Internhusleie	194 432	209 548	215 837	220 417		
Investeringer	98 816	83 011	91 703	72 132	84 019	
Andre driftskostnader	319 722	328 331	394 021	291 515	343 483	
Sum driftskostnader	612 969	620 889	701 561	584 064	654 003	
Sum kostnader	1 827 065	1 890 428	2 033 006	1 939 121	2 059 611	
Årets resultat før prosjektbidr	- 29 695	- 25 736	67 337	- 38 264	60 289	
Sum nettobidrag prosjekter	- 564	- 1 127	- 689	- 3 130	- 3 071	
Årets resultat	- 30 259	- 26 864	66 648	- 41 394	57 518	
Overført saldo fra i fjor	- 361 202	- 391 915	- 418 136	- 350 776	IA*	
Akkumulert resultat	- 391 461	- 418 778	- 351 488	- 392 171	- 163 309	

*som følge av endret regnskapsprinsipp er ikke lenger akkumulert resultat i BOA økonomien medregnet i totalt akkumulert resultat for fakultetet.

Akkumulert resultat basis

